

**gözlerde biriken en eski buğu
'Aşk' desem, yutkunsam
herkesin içinde ağrıyan soru...**

-yazan biz miyiz? / silinir mi?

24

Uğur meyhaneden çıkarlarken diline dolanan şarkıyı söyleyerek yavaş yavaş yürüyordu.
“*Gamzedeyim deva bulmam... Garibim bir yuva kurmaaam...*”

Tökezleyince, Mecnun hemen koluna girdi.

Uğur durdu. “Neden koluma giriyorsun Mecnun? Ben sarhoş muyum? Bak dilim dolaştı... Sarhoş muyum ben?”

Mecnun onun koluna girip yürümeye devam ederken gülümsedi. “Sarhoş demeyelim de biz ona... Rakının hakkını verdin diyelim.”

Uğur da gülümseyerek başını salladı. “Verdim değil mi? Sen çok içmedin ama nedense?”

“Dertliye öncelik tanıyalım dedim Uğur abi, kötü mü ettim?”

Uğur durdu. Şöyle bir düşündükten sonra tekrar yürümeye devam ederken, “Sen çok içmiyorsun be! Genellikle içenleri taşıyorsun,” diyerek güldü.

Mecnun da gülerken cevap verdi. “Amma yaptın Uğur abi! Unuttun herhalde bizimkiler vefat ettikten birkaç hafta sonra beni eve nasıl taşıdığını.”

Uğur başını salladı. “Doğru. Doğru... Ama bir kere oldu bak. Öyle küfelik olmadın hiç.”

Mecnun gülümsedi. “Saydın yani?” Birkaç adım yürüdükten sonra sordu: “Bir gözün hep üstümdeydi, değil mi Uğur abi?”

Uğur iç geçirdi. “E kolay mı oğlum? Gerçi...”

“Gerçi ne?”

Uğur öğrenmek için tam sırası diye düşündü. “İzmir’e niye gidip geldin yıllarca çözemedim. Yani... Gözümü üstünde tutamadım hep ama...”

Mecnun gülerken omuz silkti. “İş güç... Gezme... Ziyaret...”

Uğur istediği bilgiye ulaşamayacağını anlayınca elini savurdu. “Neyse ne! Yaramaz işlerin olmadı bak, ondan eminim. Gerisinden bana ne?” İç geçirerek devam etti. “Sanki ben kendime dikkat edebildim, adam oldum da!”

Mecnun durdu ve şefkatle baktı adama. “Adamın hasısın hem de! Şimdi de kendine haksızlık etmeye başlama! Kaç tane Uğur gördün etrafta bunca yıl?”

Uğur tekrar yürümeye başladı ve iç geçirerek ağır ağır konuştu. “Ne bileyim ben! Ne dedin bana şu masaldan? Hoşuma gitti o söz... Kendine uğramadan gitme bu dünyadan... Halbuki...”

“Halbuki?”

“Şimdi bakınca... Hamdım piştim yandım demem lazımdı. Ben ne diyorum?”

Mecnun kaşlarını kaldırarak merakla sordu: “Ne?”

“Hamdım, yandım... Bizim nesil pişmeyi bilemedi be Mecnun. Bilemedik biz. Hamken bir baktık yanıyoruz. Yanmayı da pişmek sandık... Öyle işte...”

Mecnun gülümseyerek, “Filozofluğun tuttu yine bak,” dedi.

Uğur da gülerken cevap verdi. “Rakının filozofluğu bu... Anason bilgeliği...”

Bu sırada Uğur’un evine varmışlardı. Mecnun adamın taksi çağırma teklifini, biraz daha yürüyeyim açılırım diyerek reddetti. Onun eve girip ışığı açmasını bekledi ve taksi durağına yürümeye başladı, vakit epey geç olmuştu.

*

Tahsin kahvaltıdan sonra, “Biraz Uğur’un kahvesine uğrayayım ben,” diyerek çıkmıştı. Handan bahçede annesiyle kahve içerken dalgındı. Önceki akşam eve geç gelmişti ve uyuduğunda neredeyse sabah olmuştu.

Zihni Yannis'le meşguldü. Emel ise Foça'yı tek başına nasıl keşfettiğini anlatıyordu. Annesini bölük pörçük, gülümseyerek dinlemeye çalıştı.

Hem Büyükdeniz'in oraya gittim hem Küçükdeniz'in oraya. Öğretmenevine oturdum, manzarası çok güzel, denize nazır şöyle... Bak biz bütün adalara gitmemişiz, Fener Adası, Orak Adası, Siren Kayalıkları... Oraya çok yaklaşmak yasakmış, foklar ürkmesin diye... Âşıklar Caddesi'nde yürüdüm. Birkaç kadın geldi ben otururken, Feriha Hanım kocasını boşayıp tek başına yerleşmiş ohhh... Şahika Hanım buralıydı, kocasıyla yaşıyor, evlendirmiş iki oğlunu da ohhh... Doksanların sonunda turist kesilmiş bak. Fransız Tatil Köyü kapanmış, asker olmasa halimiz duman diyor esnaf.

Handan başını salladı ama aklı hâlâ bir önceki gün olanlardaydı. Plajdan ayrılırken şezlongu eski durumuna getirmek için uğraşması, elini kıştırınca hafifçe ahhh demesi... Yannis'in elini avcuna alıp öpmesi... Mecnun ve Ece'nin bu sahneye tanık olmasıyla birazcık kızarması, Mecnun'un gülerek, "Vaaay, bir sıfır..." demesi... Gülüşmeleri...

İşte bu üç bin yıllık Foçakarası üzümünü yeniden yetiştirmeye başlamışlar son yıllarda... Çok güzelmiş onun şarabı... Birkaç yıl evvel de burda bir rock konseri olmuş, o da çok güzelmiş, biliyor muydun?

Emel cevap alamayınca biraz kızdı. "Handan, sen beni dinlemiyor musun, ne o öyle durmadan sırtıyorsun kızım?"

Handan irkilerek düşüncelerinden sıyrıldı ve tamamen masaya döndü.

Emel merakla yüzüne bakıyordu.

Genç kadın ne diyeyim diye düşündü hızla. Gerçeği söylesem olmaz ki!

Niye olmaz? Ama o ananem değil annem yani... Mesafeli! Yani böyle şeyleri konuşmayız ki biz...

Niye?

Aman sen de! Durmadan eleştir dur kadını, sanki sen çok yaklaştın da kadına. Bak ne güzel bakıyor merakla. Acaba söylesem ne yapar?

Handan birden, "Anne ya, ben âşık oldum," dedi.

Emel elindeki fincanı pat diye tabağa bıraktı. Böyle bir şey duymayı beklemiyordu. Gözlerini kocaman açtı. Bir süre ne diyeceğini bilemeden kızına baktıktan sonra nihayet kekeleyerek konuştu. "Ni... Niye?"

*

Aysel koltuğa oturmuş, kıpırdamadan düşünmeye devam ediyordu.

Uğur gelmeden birkaç saat uyumuş ve salondan gelen müzik sesiyle uyanmıştı.

Ne oluyor diye bakmaya gittiğinde Uğur'u bir sandalyeye oturmuş müzik dinlerken bulmuştu... Masanın üzeri CD doluydu. Aralarında geçen diyalogu, o andan itibaren, belki yüz kez düşünmüştü.

"Uğur bu masanın hali ne?"

"Bu şarkıyı aradım..."

Aysel çalan şarkıya kulak verdi. Aységül Aldinç söylüyordu: Sorma. Kocasını hiç bu şekilde görmemişti. Bir CD aramak, ortalığı böyle dağıtmak, hele bu saatte müziğin sesini açmak... Hiç ona göre değildi. Nedenini merak etti. "Niye?"

Uğur başını iki yana sallayarak şarkıya eşlik etti. "Sorma ne haldeyim... Sorma kederdeyim... Sorma yangınlardayım zaman zaman..."

Aysel adamın gözlerine dikkatle baktı, kıpkırmızıydı, ağlayıp ağlamadığını merak etti. "Çok mu içtin sen?"

"Çok içtim çok. O kadar çok içtim ki..."

"Hadi yat istersen."

Uğur ayağa kalktı ve yalpalayarak banyoya giderken, “Aysel, Ben Meriç’i görmeye gideceğim. Bir şey söyleme şimdi. Sonra tartışırız,” dedi.

Aysel şaşkınlıkla baktı adamın arkasından ve hiçbir şey demedi. Bir süre sonra Uğur’un yattığını ve hafifçe horladığını duydu.

Sabaha kadar oturup düşündü. Taylan hakkında öğrendikleri, kabul edemeyiş... Hastanedeki ağlama nöbetleri, aklından geçen ve vicdanını sızlatan düşünceler... Şimdi de Meriç... Peşin konuşmuştu kocası, bir şey söyleme, sonra söylenirsin. E durmadan söylenen bir insanım tabii dedi kendi kendine.

Sabaha karşı, hayatında ilk defa biriyle konuşmadan, ne kendini ne de başkasını suçlamadan, ağlamadan sızlamadan ve kendine acımadan, sadece olamı biteni seyrettiğini fark etti.

Sabah olduğunda kahvaltı hazırladı ve Uğur kahvaltı ederken hiç soru sormadı. Kocası da bir şey demeden her zamanki saatinde kahveye gitti.

Mutfağı toparlayıp düşüncelerle sabahladığı koltuğa tekrar oturdu. Her şeyi olduğu gibi kabul edebilmenin bir yolu var mı diye düşündü.

Meriç... Bu kadın hakkında da fazla bir şey bilmiyorum ki. Evli değil mi o? Neden gidip görecektir şimdi Uğur onu?

Hiçbir şey bilmiyorum ve bilmek de istemiyorum. Üzül üzül üzül... Sonu yok ki...

Belki de ona geri dönecek. Belki de benden boşanacak.

Neyi engelleyebilirim ki? Belli işte, ona âşık! Şarkıyla konuştu işte. Sorma utanırım dedi bana.

Birden bütün olanlar çok çok fazla geldi ve anahtarı alıp Nurcan’a gitti. Arkadaşı onu kapıda görünce çok sevindi. “Aaaa! Hoş geldin, geç geç...”

Aysel salona geçerken sordu: “Rıza gitti mi?”

“Gitti, gitti, işi çokmuş bugün.”

“E iyi.”

Nurcan, “Kahvaltı...” derken araya girdi arkadaşı.

“Bırak şimdi kahvaltıyı falan.”

“Canın mı sıkkın senin?”

Aysel omzunu silkti. “Bilmem. Herhalde.”

“Ne oldu?”

Aysel arkadaşına bakarken başını birkaç kez salladı. “O kadar çok şey oldu ki...”

Nurcan ona biraz takılmak istedi. “N’oldu? Yine ne istedin de olmadı? Söyle bakalım!”

Aysel gülümsemedi ve gözlerini ona dikerek konuştu. “Nurcan...”

“Efendim?”

“Taylan eşcinsel... ve galiba Uğur beni boşayacak. Biz evlenmeden evvel âşık olduğu kadın için, Meriç... Biliyorsun...”

Nurcan bir dakika kadar boş boş baktı arkadaşının yüzüne. Duyduklarını sindirmesi vaktini aldı. O kadar şaşırılmıştı ki hiçbir şey diyemedi.

Aysel uzun süren sessizlikten rahatsız olarak sordu: “N’oldu? Neye bu kadar şaşırдың? Taylan’ın gey olmasına mı? Uğur’un beni boşayacak olmasına mı? Kaç haftadır tepemi didikledin n’oldu ne oldu diye. Al işte öğrendin! Bön bön bakacağına bir şey söylesene!”

Nurcan hızla ayağa kalktı. “Ben bir kahve yapayım.” Eliyle işaret etti. “Otur sen, otur. Derin bir nefes al. Ben de alayım... Sakin olalım. Ben bir kahve yapayım önce.”

*

Yannis bahçedeki çiçeklere gülümseyerek bakıyor ve düşünüyordu.

Kendini hiçbir zaman kadınlarla ilişkisine göre tanımlayan bir adam olmamıştı. Lise yıllarından itibaren hayatına beş-altı kadın girmişti. İki yıldan fazla süren ilişkisi de olmamıştı. Yunan ya da Fransız, kadınların kendini bir erkekle var etmesinden hoşlanmıyordu ama konu her zaman o noktaya geliyordu nedense...

Israrcı, tek vücut olarak yaşamak isteyen kadınlar... Estee’i hatırladı. Altı ay beraber yaşamışlardı. Estee henüz okulu bitirmiş ve iyi bir şirkette işe başlamıştı. Yannis ise mezun olmak üzereydi ve Estee’ye göre ilişkileri gayet güzel gidiyordu. Fakat Yannis bir ilişkinin ilk anlaşmazlık çıkana kadar iyi olarak tanımlandığını gayet iyi biliyordu.

Adam Paris’e yerleşme planları yapmaya başlamışken, okuldaki hocalarından biri Londra’da iyi bir otelde işe başlaması için bir teklif sununca, konuyu Estee ile konuşmaya karar vermişti. Kariyeri açısından önemli bir fırsat olduğunu düşünüyordu. Sonuçta pek uzak değildi, hafta sonları veya izin günlerinde görüşebilirlerdi. Estee bu fıkirden hoşlanmamış olsa da ilk birkaç gün bir şey dememişti ama sonra...

Bir gece seviştikten sonra sevginin bir ihtiyaç olması üzerine uzun bir konuşma yapmış, önünü görmek istediğinden ve geleceği garanti altına almaktan bahsetmiş, “Gidersen sevgini sorgulamaya başlarım ve belki de bütün bunları, yani beni kaybedebilirsin,” diye bitirmişti sözlerini.

Yannis neye uğradığını şaşırılmıştı. Duruma uzaktan ve tarafsız gözlerle bakmaya çalışmıştı. Bir sevgi ilişkisi içinde, insanların birbirine zaman zaman ihtiyaç duymasını anlayabiliyordu elbette! Ancak salt sevgi kelimesinin ihtiyaç olarak görülmesi, oldum olası anlamadığı bir durumdu. Sevişmenin ardından bütün bunları kaybedebilirsin demesi ne anlama gelirdi? Bazen yaşanan küçük bir olay, böyle birkaç cümle, bir insanın hayatı nasıl baktığını anlatmaz mıydı?

Üzerini giyinirken sakince açıklamıştı. “Bütün bunları ve seni kazandığımı bilmiyordum zaten. Ben bir yarış ve gelecek hesabı içinde olduğumuzu da bilmiyordum. Şimdi öğrendim. Hoşça kal...”

O gece beraber yaşadıkları daireyi terk ederek bir arkadaşının yanına geçmişti bir süre ve Estee’in ‘beni yanlış anladın, ben seni seviyorum’ türünden yaptığı tüm açıklamaları cevapsız bırakmıştı. Londra’ya gitmiş ve birkaç yıl sonra da Yunanistan’a dönmüştü.

Bu tecrübeden sonra sadece kadınlarda değil, genel olarak insanlarda bir özelliği ayırt etmede uzmanlaşmıştı: Yaşama kendilerini nasıl koyuyorlar? Nasıl davranıyorlar?

Yalnızlık çekerek mi, tek başına olmaktan keyif alarak mı?

İnsanların ona ya da başkalarına davranışı çok önemli değildi artık. Bir insanın kendi kendine nasıl davrandığına dikkat ediyordu. Sadece buna dikkat etmenin, insanlarla ilişkisinde büyük rahatlık sağladığını görmüştü. Bu, anlaşmazlıkları probleme dönüşmeden fark etmesini sağlayan bir noktaydı.

Yalnızlık üzerine herkesle uzun uzun sohbetler etmişti. Neden insanlar yalnız kalınca hüzünlü ve kederli duygular içine giriyorlardı?

Kederin sebebini keşfetmişti: İnsanlar yalnız kalınca kendileriyle geçinemiyorlardı.

“O zaman,” demişti kendi kendine. “Kendisiyle geçinemeyen biriyle benim ne işim, ne türlü bir ilişkim olabilir ki?”

Foça’ya gelir gelmez Mecnun’la sıkı dost olma sebebi de buydu, Rafet’e hemen ısınma nedeni de.

Handan’ın büyük bir cesaretle bir bilinmeze doğru yola çıkıp, kendi üzerinde deneyler yapmasına da bayılmıştı doğrusu.

Elini öptüğünde, kadının kızaran yüzü ve ışıldayan mavi gözleri geldi gözlerinin önüne. Gülümseyerek düşündü. Aşk’ın Handan halini sevdim... Aşk’ın gülen halini... Aşk’ın ihtiyaçtan olmayan halini... Güzel, çok güzel!

*

Mustafa’nın çocuk gibi masum gözlerle denizi seyrettiğini fark eden Meriç, “Doydun mu?” diye sordu gülümseyerek.

Adam başını sallayarak cevap verdi. “Doydum doydum, teşekkür ederim. Ne güzelmiş burası. Açık hava, yemekler, manzara harika... Doydum. Üstelik dinlendim de...” Yüzünü buruşturarak ekledi: “Ama seni ikna edemedim.”

Meriç tam cevap verecekken adamın telefonu çaldı.

“Hastaneden arıyorlar,” diyen Mustafa ondan izin istedi.

Adam restoranın terasında, تنها ve sessiz bir köşede konuşmasını yaparken Meriç onu izliyordu. Keşke öğrenmeseydi dedi kendi kendine. Ameliyat istemeyince, Bora Bey, Cüneyt’e durumu bildirmişti tabii. Cüneyt, Meriç’in fakülteden çok yakın arkadaşıydı ve üniversitede profesördü. Cüneyt de ameliyata ikna edemeyince Mustafa’ya haber vermişti.

Mustafa yirmi dokuz yaşındaydı. Birkaç yıl önce çocuk hastalıkları konusunda uzmanlaşmıştı. Ankara’da bir üniversite hastanesinde çalışıyordu. Önceki gün arayıp görüşür müyüz ben İzmir’e geliyorum diye telefon edince, Meriç onun konuyu öğrendiğini hemen anlamıştı.

Yıllar evvel Mustafa tıp fakültesini kazandığında, onu Cüneyt’le tanıştırmıştı ve o zamandan beri de görüştiklerini biliyordu.

Mustafa’yı henüz on yaşındayken tanımıştı. Adana’da yaşıyorlardı ve Mustafa’nın annesi Leyla, Meriç’in ve birkaç doktorun evine temizlik yapmaya gidiyordu. Malatya’dan göçmüşlerdi.

Leyla kaderi doğuştan belli, kayıp insanlardandı. Genç yaşta istemediği bir adamla, babası istediği için evlendirilmişti. Hayırsız, tembel, söven, döven bir koca... Üç kuruş bulsa içen... Eve haftalarca uğramayan ve çocuk aldırma günah diyerek kadını art arda üç kez doğurutan bir adam...

Leyla bu karmaşada tek bir şeyi kafaya takmıştı: Çocuklarını okutacaktı.

Kadın birkaç ay içinde aileden biri gibi olmuştu. Meriç ve kocası, Mustafa ve kardeşleri için ellerinden geleni yapmaya karar vermişlerdi. Babanın evdeki şiddetini önlemeye çalışmışlardı. Çocukların okul masraflarını üstlenmişlerdi. Meriç kocası öldükten sonra da hepsinin maddi manevi tüm ihtiyaçlarını tek tek takip etmiş ve Mustafa ile kardeşlerinin üniversiteyi bitirdiğini görmüştü.

Mustafa masadaki yerini alırken, “Biliyorsun, biz nereye hastalar oraya,” diyerek gülümsedi.

Meriç başını salladı. “Bilmez miyim?” Adam konuyu tekrar ameliyata getirmeye çalışınca elini savurdu. “Amaan Mustafa! Bilmiyorsun sanki! Boş ver şimdi bunu... Leyla Ankara’da mutlu mu senin yanında?”

Mustafa gülerken başını salladı. “Olmaz mı? Babamla ne kadar az karşılaşırsa o kadar mutlu. Biz de karşılaşmasınlar diye elimizden geleni yapıyoruz. Annem bana gelmeden, babamı Soner’e yolluyorum, ordan Gülay’a... Böyle aramızda daire çizerek dolaşıyorlar. Babam da duruldu aslında, eskisi gibi değil. Ama annem çok çekti tabii. Pek görmek istemiyor.” Kısa süreli bir sessizlik olunca aradan geçen yılları düşündü. Bu kadının, bir tanecik Meriç teyzesinin, üzerinde o kadar hakkı, o kadar çok emeği vardı ki içinden bir isyan yükseldi. “Neden sen? Neden?”

Meriç gülümsedi. “Mustafa... Bu lafı duymamak için bu konuyu anneme açmıyorum ben, sen bari böyle deme! Nedeni mi olur bunun? Neden ben demek, aslında bana olmasın da başkasına olsun demek değil mi? O zaman ben de şöyle sorayım: Neden bana olmasın ki?”

Birbirlerine bakarak gülümsediler.

Meriç eliyle işaret ederek ayağa kalktı. “Hadi hadi, havaalanına şimdi. Çocuklarım geliyoool! Bu gece hep beraber eğleneceğiz. Sakın ağzından kaçırma bak, bir gece kalıp Çeşme’ye geçecekler zaten tamam mı?”

Mustafa ayağa kalkarken başını salladı.

*

Mecnun ve Ece öğlene kadar bir bahçede çalıştılar, eve dönüp temizlendiler ve serayı Gürkan’a emanet edip arabayla Uğur’un kahvesine gittiler.

Bir önceki gün konuşmuşlardı. Genç adam, “Hiç gerek yok benim gelmeme,” dese de Handan ve Ece’yi ikna edememişti. Üçü beraber İzmir’e gidip salona ve Ece’nin kalacağı odaya birkaç parça eşya alacaklardı. Mecnun evin boyanma işine hiç karışmamıştı zaten. Eski eşyaları elden geçirtmek, koltukları yüzletmek üzere yollamışlardı ama kumaş seçmeleri de gerekiyordu.

Ece onun da bu işin bir parçası olsun istiyordu ve Handan bunu anlayınca iki kadının Mecnun'u ikna etmesi pek de zor olmamıştı. Genç adamın tek bir şartı vardı: "Büyük alışveriş mağazalarına girmem peşin peşin söyleyeyim."

Öğleden sonra buluşmaya karar vermiş ama yer ve saat belirlememişlerdi. Mecnun, Uğur'un nasıl olduğunu merak ediyordu. Handan'ı arayıp, "Uğur'un kahvesinde bekliyoruz seni," diye haber verdi. "Annemle temizlik yapıyorum, az kaldı, bir saate kalmaz gelirim," diye cevap verdi kadın.

Mecnun Ece'yi dışarıda, en köşede bulunan masaya oturtuktan sonra diğer masalarda oturan bazı kişilerle selamlaşmış ve tavla almak bahanesiyle içeri geçti. Uğur'un birkaç kişiyle sohbet ettiğini görünce göz kırparak, "Biz birazdan İzmir'e gidiyoruz Uğur abi, seni de götürülem mi?" diye sordu.

Uğur gülümseyerek cevap verdi. "Akşamüzeri gideceğim ben de."

Mecnun masaya tavlayla döndü ve yüzü girişe dönük olarak oturdu. Ece'yle tavla oynamaya başladılar.

Ece bir oyunu çok ciddiye alan insanlardandı. Mecnun onun tüm dikkatini oyuna verdiğini görünce bunu gülünç buldu ve gayri ciddi bir şekilde fıkralar anlatıp onu güldürerek oynamaya başladı, aynı anda yan masada oturanlara da laf yetiştirmeyi ihmal etmiyordu.

Bu sırada kahvenin önünde bir araba durdu, sürücü girişi kapamayacak şekilde park etti ve üçü kadın ikisi erkek beş kişi araçtan indi. Arabanın üzerinde Atatürk posterleri ve bayraklar vardı.

"Aaaa! Ne güzel kahve!"

"Çiçeklere bak..."

Gruptakiler yüksek sesle konuşarak kahvenin içine girdiler. Konuşmaları dışarıdan duyuluyordu.

"Aaaa bak kütüphane var. Gördün mü Nilaycım, bizim İzmirimiz böyledir işte."

"Aaaa bakın bakın Atatürk resmini gördünüz mü? İzmirililer her yerde Atatürküdür dedim size ben!"

"Merhaba, sandalye alabilir miyiz dışarı? Kim buranın sahibi?"

Melih dışarıya sandalyeleri koyarken grup içeriden çıktı ve Uğur onlara hazırlanan masayı göstererek, "Buyrun, ne alırsınız?" diye sordu.

Kadınlardan biri, "Biz Ayvalık'tan bir toplantıdan geliyoruz." diyerek gruptaki bir erkek ve kadını gösterdi. "Arkadaşlar Aydın'dan geldiler, İzmir'i biliyorlar tabii. Böyle çağdaş bir kahvehanede durduğumuz için çok memnun oldum ben şahsen. Okumak gibisi var mı? İnsanlar okumuyor biliyorsunuz, memleket ne hale geldi. Tebrik ederim, çok güzel bir uygulamanız var."

Mecnun hem tavla oynuyor hem de grubu dikkatle izliyordu.

Uğur cevap vermedi, hafifçe gülümseyerek başını salladı ve tam içeri girecekken kadın yeniden konuşmaya başladı.

"Pardon, ne mezunusunuz siz?"

Uğur döndü ve gülümseyerek cevap verdi. "İlkokul."

Kadın bir an ne diyeceğini bilemedi ve arkadaşlarına dönerek derhal kıvırdı. "İzmir'de eğitim öğretim çok yüksek seviyede. Yani tabii kimi üniversite mezunu kimi ilkokul ama gördüğünüz gibi Atatürk bilinci ve sevgisi herkeste aynı." Diğerleri başlarını salladılar.

Mecnun adamlardan birinin bu kadar İzmir vurgusundan hoşnut olmadığını yüzünden okudu. Bu sırada çaylar gelmişti.

Diğer kadınlardan biri konuyu değiştirmek istedi ve biraz alçak sesle konuştu. "Bugün de çok sıcak..."

"Evet çok sıcak ama işte toplantıyı yaptık. Siz Aydın'dan biz İzmir'den geldik, sıcak mıcak dinledik mi?"

Sohbet devam ederken adamlardan biri görmek istediği için Foça'ya sapsmış olduklarından bahsettiler.

Kadın yüksek bir tonda anlatmaya devam ediyordu. "Biz İzmirililer..."

Kadın İzmirliiler şöyle, İzmirliiler böyle dedikçe Mecnun kaşlarını kaldırıp indirerek, arada kafasını iki yana sallayarak yüzünü şekilden şekle sokuyordu ve Ece gülmemek için kendini zor tutuyordu. Dayanamayarak alçak bir sesle sordu: “Ne yapıyorsun Mecnun?”

Adam ona doğru eğilip alçak sesle, eliyle işaret ederek konuştu. “Şu kafamın içinde, beyin tarafında bir şuur bölgesi var. Kulaklarım, duyduğunu beynimden süzer ve oraya atar normalde. Ama şu duyduklarım beynimden süzülüp şuurla buluşamıyor da... Tıkandı galiba. Duyduklarımı süzmeye uğraşıyorum. Siz İstanbullularda yok o bölge...” Gözlerini şaşı yapıp yine kafasını sallayınca yüzü o kadar komik bir hal aldı ki Ece kahkahasını tutamadı.

Kadının hızla onlara doğru dönmesiyle, hemen yanlarındaki masada tavla oynayan iki genç adamdan birinin doğu şivesiyle arkadaşına, “Kurtuldun bugün ama yarın gösteririm ben sana,” demesi bir oldu.

Kadın yüzünü buruşturarak masaya döndü ve memleketin haline ilişkin bir iki girizgâh cümlesinden sonra lafı teröre getirdi ve bu minvalde söylenmeye başladı.

Mecnun kulağına çalınan cümleleri dinlerken kadının arada gençlerin masasına bakarak konuştuğunu fark etti.

“Kürtler eğer bir karış toprak alacaklarını sanıyorlarsa avuçlarını yalarlar.”

“İzmir buna izin vermez!”

“Atatürkçüler...”

“İzmir’de biz...”

Birkaç kez Kürt lafı geçtikten sonra adamlar masadan kalkıp hesabı kapıda dikilen Mete’ye ödediler. Mecnun ve birkaç kişiye daha eyvallah deyip gittiler.

Tam bu sırada Mecnun bir kez daha ‘Atatürk sevgisi’ ifadesini duyunca hızla yerinden kalktı ve Ece’nin şaşkın bakışları arasında gençlerin boşalttığı sandalyelerden birini alıp ters çevirerek oturdu. “Sormadan oturdum ama sakıncası var mı? Bir şeyler sorup öğreneceğim insan bulunca sohbet etmek isterim de hep.”

Şaşırın kadın hafifçe başını eğerek gülümsedi.

Mecnun kadının konuşmasından rahatsızlık duyan adamın tedirgin olduğunu fark etti ve sakin bir şekilde konuştu. “Şu bahsettiğiniz Atatürk sevgisi... Nasıl olur? Yani tam olarak nasıl sevilir Atatürk? Öğrenmek isterim.”

Çevrede oturanlar sohbeti, tavla ve okey oynamayı bırakmış onlara bakıyorlardı. Kadın bir an gerildi, Mecnun’un dalga geçip geçmediğini anlamaya çalıştı. Adamın ses tonu sakindi ve görünüşe göre merakla vereceği cevabı bekliyordu. “Atatürk sevgisi işte! Ne demek nasıl olur? Nasıl bir soru bu?”

Mecnun ciddi bir ifadeyle konuştu. “Bilmediğiniz bir sevgiden bahsetmiyorsunuz umarım. Sorum gayet açık. Atatürk nasıl sevilir? Bir insanın Atatürk’ü sevdiğini nasıl anlarız?”

Kadın vereceği cevabı düşünürken Mecnun’un kıyafetini, ellerini inceliyordu. Sonunda, “Okula gitmediniz mi siz? Orada anlatılır, devrimlerinden, düşüncelerinden bahsedilir. Yaptıklarından...” dedi.

Mecnun başını salladı. “Gittim okula. Bahsedildi tabii. Yıllarca okuduk ama hepimiz okuduk. Yani deminden beri dert yandığınız insanlar da okula gitti sonuçta. Demek ki Atatürk sevgisi okulda öğretilen bir şey değil ama benim sorum bu değil zaten. Sorum şu, biz bir insana bakıp Atatürk’ü sevip sevmediğini, sizin ifadenizle, Atatürk bilincine sahip olup olmadığını nasıl anlarız? Ya da şöyle sorayım... Anlayabilir miyiz?”

Diğer kadınlardan birinin sesi duyuldu. “Fiziksel olarak bir şeye bakıp da pek anlayamayız elbette.”

Adamlardan biri bu açıklamayı başıyla onaylayınca sorunun muhatabı olan kadın arkadaşlarına içerledi. “Ne demek anlayamayız? Biz ne yapıyoruz o zaman? Elbette anlaşılır. Örneğin bakın, bu kahvenin sahibi, resmini koymuş içeriye. Bakın biz de rozet taktık.”

Mecnun gülümsedi. “Benim evimde Atatürk resmi yok! Arabamın arkasında da imzası yok! Şimdi ben Atatürk’ü sevmiyor muyum?”

Kadın sinirlendi ama tüm bakışlar üzerinde olduğundan hemen kendini topladı. “İlle de olması gerekmez elbette...”

Mecnun devam etti. “Benim annem babam öldü mesela. Evde onların fotoğrafı da yok. Dahası kendi fotoğrafım bile yok! Sevmem ben insan fotoğraflarını pek ama eğer Atatürk resmi bulundurmamak Atatürk sevgisini gösteriyorsa demin çok kötü bir hata yaptınız.”

Kadın şaşkınlıkla sordu: “Ne yaptım ki ben?”

“Şimdi giden iki arkadaşta Kürt oldukları için Atatürk dersi vermeye kalktınız.”

Kadın itiraz etti. “Ben öyle yapmadım. Yanlış anladınız sanırım.”

Mecnun bu açıklamayı önemsemeyerek sakince sordu: “Tanıyor musunuz onları?”

“Tanımıyorum.”

“Ben tanıyorum. Biri Mardinli. Biri Tuncelili... Arkadaşlarım, ikisi de fayans ustası...”

Menemen’de aynı evde yaşıyorlar. Kazandıkları paranın çoğunu memleketteki ailelerine yollarlar. Burda onları herkes tanır ama ben evlerine de gittim yani daha yakından tanırım. Ve...” Eliyle boşalan diğer sandalyeyi gösterdi. “Şurda oturanın odasında, boyasız duvarında kocaman bir Atatürk resmi vardır.”

Buz gibi bir sessizlik olunca adamlardan biri, “Önyargılarımız...” dedi kısaca.

Kadın bu tespiti yersiz bulup için için kızdı ve ayağa kalkan Mecnun’u durdurdu. “Genç! Sen nerelisin?”

“Doğma büyüme buralıyım.”

“İzmirlisin yani? Ben anlamadım. Şimdi sen memlekette sorun yok mu diyorsun? Atatürk’ü değersiz hale getirme, önemsiz hale getirme çabası yok mu?”

Mecnun masaya yaklaşarak cevap verdi. “Var tabii ama ben daha temel ve daha önemli bir sorundan bahsettim. Bütün sorunların temelinde yatan gerçekten: Şuursuzluk.”

Kadın bu vurguya çok sinirlendi. Bu adam kim oluyor da ona şuursuz diyordu? Bu gence dersini verecekti! “Demek size göre Atatürk sevgisi öğretilmez?”

“Hayır! Hiçbir sevgi öğretilmez. Ama bunun iyi bir yanı da var.”

“Neymiş?”

“Bir insana bir şeyi veya kimseyi sevmeyi öğretmiyorsanız, sevmemeyi de öğretemezsiniz. Dolayısıyla ders kitaplarından çıkarıldı, eyvah Atatürk’ü kimse sevmeyecek diye endişelenmenize gerek yok. Atatürk bundan böyle daha çok önemsenecek. Daha bilinçli öğrenilecek insanlar tarafından. Eskiden okullarda öğretilirdi de ne oldu? Bakın bugünlere geldik. Şimdi internet diye bir şey var. Herkes her şeyi öğrenir, merak etmeyin. İnsana güvenin biraz. İnsan öğrenir ve doğal olan duygu gelişir içinde...”

Bu bakış açısı diğerlerinin çok hoşuna gitti ve adamlardan biri gülümseyerek, “Doğru söylüyor galiba bu genç,” dedi.

Kadın tatmin olmamıştı, alaycı bir ifadeyle sordu: “Demek artık gençler, internette Atatürk’ün resmine bakıp sevircekler, öyle mi?”

“Hayır! Öyle olmayacak! Ülkenin tarihini merak eden açıp okuyacak. Tek kaynaktan okumayacak tabii, binlerce kaynak var. Okuyan da beyinsiz değilse Atatürk’ün bir ülkenin kurtuluş mücadelesinde yer alan herkesi ama herkesi simgeleyen bir kahraman olduğunu görecektir.” Kimse bir şey demeyince konuşmaya devam etti. “Bu ülkenin tarihinin, en güzel köşeye, başköşeye oturtmuş olduğu, kahraman bir komutandan bahsediyoruz. Olaylar, savaş, haklı bir mücadele ve ölen binlerce insanın simgesi olması, onu ülkenin başköşesine oturtmuştur zaten. Hem de bağdaş kurmasını beklemiş ve öyle rahat oturtmuştur. Kitaplardan çıkarılmış da, unutulacakmış da, seveni kalmayacakmış. Geçiniz... Yeter ki onu şu her yerinden pislik fişkıran siyasetten uzak tutunuz.” Bu sırada Handan’ın geldiğini görünce Ece’ye eliyle işaret etti.

Kadın onun gideceğini anlayınca son ve en önemli cümlesini de söyledi. “Bunlar güzel konuşmalar elbette... Ama şeriat gelirse görürüm ben sizi...”

Ece gidip Mecnun’un yanında durdu ve adam kaşlarını kaldırarak cevap verdi. “Zor be!”

Kadın hemen diklendi. “Niye zor olsun? İran’a bakınız.”

Mecnun masaya eğildi ve bir sır veriyormuş gibi gözlerini kısıp sesini alçalttı. “Ülkelerin toprakları vardır. Bedeni, o bedeninin de elbisesi vardır. Şeriat da bu topraklara, bu ülkenin bedenine...” Eliyle göstererek sürdürdü konuşmasını. “Bir değil, beş değil, on değil tam bin dokuz yüz yirmi üç beden ufak gelir.” deyip herkese iyi günler dileyerek Ece ile birlikte Handan’ın arabasına bindi ve uzaklaştılar.

Grupta bir sessizlik olunca kadın kapıda duran Mete’ye sordu: “Bu genç ne iş yapar?”
“Bahçıvan.”

Kadın arkadaşlarına döndü ve düşüncesini açıkladı. “Burası da amma garip yermiş...”

*

Aysel kahve içerken ve içtikten sonra yaklaşık bir saat boyunca Nurcan’ın hiç durmadan konuşmasına hayret etti. Ortada bir sorun yokmuş gibi göstermek için ne diyeceğini, neden bahsedeceğini şaşırılmıştı arkadaşısı.

“Bak adı da Dylan’mış zaten, herkese sevgilisi var Taylan’ın, adı Dilan desek. Dilan diye okunuyor o. Ben Bob Dylan’dan biliyorum. Yalan bile atmış olmayız ha?”

Aysel bu sözler üzerine kahrkahr patlattı ve bütün gece kukumav kuşu gibi düşünürken, kim bilir bir daha ne zaman kahrkahr atacağına diye aklından geçirdiğini anımsadı. “Nurcan Allah iyiliğini versin kız, şu dertli günümde de güldürdün beni ya... Ben ne diyeyim sana?”

Nurcan bozularak omzunu silkti. “Probleme çözüm getirmeye çalışıyorum burda ben. Sen de her şeyi alaya alıyorsun, hiç anlamıyorsun beni, ben ciddiğim.”

“Ne çözümü getirdin şimdi? Taylan artık eşcinsel değil mi?”

Nurcan düşündü ve ciddi bir ifadeyle sordu: “Sence vazgeçirebilir miyiz?” Aysel bir daha gülünce pes etti. “E iyi sen bul o zaman çözümü. Madem benim bulduklarımı beğenmiyorsun. Bacım sen, millet ne diyecek diye üzülüyor musun?”

Aysel bu soru üzerine bir süre düşündü ve başını sallayarak cevap verdi. “Evet. Üzüntümün büyük kısmı bu aslında... Eeee tabii milletin her şeyine konuşursan, her şeyine gülersen, senin de başına bir şeyler gelir. Gülme komşuna gelir başına!”

Nurcan arkadaşısının kendisiyle yüzleştiğini düşünemedi ve saf saf sordu: “Hangi komşunun oğlu eşcinsel kız? Kime güldün sen?”

Aysel’e fenalık geldi. “Ay Nurcan! Sana da bir derdimi anlattım, sorularınla iyice içimi daralttın. Kimsenin oğlu eşcinsel değil, genel olarak konuşuyorum ben! Herkesin dedikodusunu yaptım diyorum! Şimdi de benim başıma geldi diyorum ay!”

Nurcan başını salladı “Haaa... E tabii çok dedikodu yapıyordun sen Aysel.”

“Nurcan!”

“Efendim?”

“Bi sus ne olur.”

“Tamam sustum.” Kısa süreli sessizliğin ardından merakını yenemedi. “E sen şimdi, Uğur seni boşarsa, mecburen boşanacağım diyorsun. Sen delirdin mi Aysel? Ne yer, ne içer, nereye gidersin?”

Aysel omzunu silkti. “Bilmem. Uğur öyle beni dımdızlak ortada bırakmaz herhalde.”

Nurcan başını salladı. “Yapmaz öyle bir şey ayol. Yedi kat yabancılara yardım ediyor da... Kaç yıllık karısının Hem boşanacaksanız da boşanmak isteyen o, verir verir, yüklüce nafakan olur senin. Onu dert etme...”

Aysel omzunu silkti. “Onu dert etmiyorum zaten. Dükkân bile açarım. Makarnacı açarım bakarsın, ikimiz işletiriz ha, ne dersin?”

“Nafakayla mı dükkân açacaksın?”

“Yooo... Altınları unuttun herhalde...”

Nurcan gözlerini kocaman açtı. “Ssen onları iş açmak için mi biriktiriyordun?”

Aysel başını eğerek cevap verdi. “Yooo...”

“E niye biriktiriyordun?”

“Bilmem...”

“E hani bana vakti gelince söyleyecektin?”

Aysel kızdı birden. “Aman! Niye biriktiriyorsam biriktiriyordum sen del!”

Nurcan birden anladı. “Bilmiyordun! Aysel sen bu altınları niye biriktirdiğini bilmiyordun.

Açıkça söylesene bana!”

Aysel kendini suçlu hissetti. “Bilmiyordum, haklısın.”

Nurcan hayret etti. “Aysel sen deli misin? İnsan niye para biriktirdiğini bilmez mi?”

“Bilmiyordum işte! Ne bileyim ben? Bir yerlerde gizli bir paramın olması bana güzel geliyordu.

Mutlu oluyordum. Garanti gibi... Öyleymiş de işte! Bak! Duruma bak!”

Nurcan sakın sakın konuştu. “İyi de sen bu paraları istesen Uğur verirdi sana. Neden gizledin?”

İkisi de bu soru üzerine biraz düşündü.

Aysel yavaş yavaş açıkladı. “Tam bilmiyorum ama... Uğur’a kızdığımında alıyordum parayı gizlice, istediğim gibi davranmadığında, istediğim bir yere götürmediğinde falan...”

“İntikam alıyormuşsun.”

“Herhalde...”

Kısa süreli bir sessizlikten sonra Nurcan gülmeye başladı.

Aysel merakla sordu: “Niye gülüyorsun?”

“Hiç... Benim de aynı şekilde intikam alma huyum olsa hemen yakalanırdım. Öyle yüz-iki yüz kesmezdi beni, Rıza’nın donuna kadar alırdım.”

*

Emel kocasına Handan’la konuştuklarını anlattı. Paniklemişti. “Tahsin bak gideceğiz birkaç gün sonra, konuş şu kızınla, âşık oldum diyor... Adam yabancı, evlilik saçma diye saçma sapan laflar edip duruyor. İyice şaşırıldı bak bu Güneş’ten sonra... Bak nikâhsız olmaz! Sen şöyle bir ağzını ara bakalım.”

Tahsin sakın bir şekilde sordu: “Adam da ona âşık mıymış?”

“Öyle hissediyormuş. Ne demeksel! Daha bir şey yok aralarında anladığım kadarıyla ama olur yani... İkisi de bekâr, ikisi de burda. En iyisi sen, biz gitmeden konuş. Şimdi ben bir şey desem ters anlar, huyunu biliyorsun.”

“Hanım... Daha bunlar birbiriyle konuşmamış ki ben ne konuşacağım? Ortada fol yok yumurta yok!”

Emel kocasının açıklamasına çok kızdı. “Yumurta dediğin bebek Tahsin! Bebek olunca mı konuşacaksın?”

*

Rafet de bahçedeki masaya oturmuş, aynı konuda Yannis’le konuşuyordu. “Âşıksan annesi babası gitmeden evlenme teklif etsene Yannis.”

Adam başını salladı. “İh...”

“Neden?”

“Evlilik, isin formalitesi.”

Rafet güldü. “O formalite için adam öldürüyorlar burda.”

Yannis başını salladı. “Handan öyle değil. Ailesi de değil.”

Rafet inat etti. “Madem çok mutlusun, madem âşıksın neden gizliyorsun? Anlamıyorum ki!”

“Gizlemiyorum ki!”

“Ama ilan da etmiyorsun!”

Yannis şöyle bir düşündü ve aklına gelen fikirle gülümsedi. “Harika! Harika bir fikir verdin sen bana!”

Rafet şaşırıldı. “Ne dedim şimdi ben?”

“Bak ama benimle isbirliği yapacaksın sen. Simdi...” Saatine baktı. “Bugün olmaz artık, İzmir’e gittiler, yarın...”

*

Mecnun, Handan ve Ece Kemeraltı, Karabađlar, Bornova arasında üç-dört saat dolaştılar, birçok mağazaya girip çıktılar.

Mecnun genellikle arabada kaldı ve cep telefonunda oyun oynadı. Alışveriş yapmayı sevmese de onları istedikleri her yere götürdü.

Ece bu işe memnun oldu çünkü Handan’la Mecnun hakkında konuşma fırsatı buldu. Handan’ın anlattıklarından, satır aralarından çıkardığı sonuçlar onu çok mutlu etti. “Yani benden hoşlanıyor mu sence?” diye sordu prensiplerine ters olduğu halde.

Handan gülümseyerek, “Bildiğim kadarıyla evet! Gerçi bu konuları uzun uzun konuşacak zaman olmadı, hep birlikteyiz görüyorsun ama hoşlanıyor yani. Hatta bence sana âşık oldu bile! Bakışlarından fark etmiyor musun Ece?” dedi.

Ece başını iki yana salladı. “Mecnun bu... Hep şefkatli bakar, bence herkese aynı bakıyor.”

“Aynı evde kalıyorsunuz, hiç mi romantik bir an yaşamadınız?”

“Hayır. Çok gülüyoruz falan ama benden hoşlandığını ima edecek en ufak bir şey söylemedi.”

Handan şaşırdı. “Belki evinde kalıyordur diye, misafir olarak yani, kabalık olmasın diye mi düşünüyor acaba? Bilmem ki... Şaşırdım. Geldiğin gece deli gibi mesaj bekliyordu senden.”

Ece bunu duyunca havalara uçtu ve gözlerini kırpıştırarak sordu: “Sahiden mi?”

Handan onun bu haline gülerek başını salladı. “Evet... Yaaa!”

*

Uğur arabasını Meriç’in sokağında, evin karşısında bulunan kaldırıma çekmiş bekliyordu. Aradan üç saat geçmişti.

Bir ara eve gidip kapıyı çalmayı aklından geçirdi, fakat yalnız değilse diye düşünüp vazgeçti. Kapının önünde araba yoktu ama başka yere de park etmiş olabilirdi.

Her gün akşamüzeri beş civarında buraya gelip beklemeye karar verdi. En iyisi kapıda, sokakta, arabaya binerken, bir şekilde onu yalnız yakalamasıydı.

Hava iyiden iyiye kararmıştı. Radyoyu açtı ve rastgele bir kanalı dinlemeye koyuldu. *Victor Deme* söylüyordu: *Djon Maya*.

Zihnini gitarın sesine bıraktı. Şarkıda ne dendiğini anlamadığı halde adamın sesindeki hüznü iliklerine kadar hissetti.

O sırada Meriç’in arabasını gördü. Evin iki dükkân ilerisinde bir boşluk bulup park edişini izledi. Bulunduğu yerden tam olarak seçemiyordu ama Meriç yalnız değildi. Arabadan inmeden dikkatle izlemeye çalıştı.

Meriç üç kişiyle beraber eve doğru yürüdü. Çocukları galiba... Bir de arkadaş getirmişler diye bir tahminde bulundu.

Apartmanın ışığı yanınca Uğur biraz daha net görebildi kadını ve kendini bir rüyada gibi hissetti.

Çok zayıflamıştı Meriç ve saçları kısacaktı. Bu görüntü nedense Uğur’u aniden çok sarstı. Birkaç saniye içinde yanındakilerle gözden kayboldu kadın.

Uğur bir süre kıpırdamadan öylece durdu ve evin ışığının yandığını gördü.

Bu akşam olmadı, şansına küs diye düşünerek arabayı çalıştırdı.

*

Maral bir balıkçı restoranında kırk yaş civarında bir adamla yemek yiyordu. Adam çatal ve bıçağını tabağın kenarına bırakarak içkisinden bir yudum aldı ve sordu: “Evet, şartlar bunlar! Ne diyorsunuz Maral Hanım?”

Maral bir süre düşündü. Uzun süredir değeri bilinmemiştir, çok uzun süredir yok sayılmıştı. Ama işte hayat ona altın bir fırsat sunuyordu. Hem bu öyle bir fırsattı ki Yannis neyi kaçırdığını anlayacaktı sonunda. Gülümseyerek cevap verdi. “Kabul ediyorum Süha Bey ama bana birkaç gün tanıyın lütfen. Halletmem gereken birkaç iş var.”

Adam elini uzatarak, “Hay hay!” dedi ve el sıkıştılar.